

VLAS

90 JAAR

BERICHTEN

VERANTW. UITGEVER :
C. VLAEMYNCK
BIEZENHOF 22
B790 WAREGEM

POSTKANT. VAN AFGIFTE :
B500 KORTRIJK MAIL

JAARGANG 2010

Nr. 7

21 mei

INHOUD

- Prijsexplosie bij textielgrondstoffen..... 1
- Explosion de prix des matières textiles..... 5
- De vlasmarkt 6
- Le marché du lin 7
- Multifunctionele vlasvezel volop in de kijker..... 8
- Uurloon vlasarbeid(st)er stijgt 8
- Controles bedrijfstoelag 2009 ... 9

Prijsexplosie bij textielgrondstoffen

Wol en katoen op historisch hoogtepunt - Vlas blijft achterop

Een verminderd aanbod als gevolg van de crisis, een herstellende vraag in de grote groeielanden, en voor een deel speculatie. Ziedaar de factoren die aan de basis liggen van de spectaculaire prijsstijging voor zowel natuurlijke als synthetische textielgrondstoffen. Op jaarbasis gaat het, naargelang de vezelsoort, om een hausse tot 65% (wol), die verregaande gevolgen zou kunnen hebben voor de verdere verwerkingsstadia. Spinners en wevers zijn immers al verzwakt uit de crisis gekomen, en zijn niet zeker dat zij hun duurdere aankopen zullen kunnen doorrekenen in hun eigen verkoopprijzen. Bovendien dreigen sommige grondstoffen schaars te worden, en zijn er nu soms al problemen met de bevoorrading. Wat dat laatste betreft, gaat China niet altijd vrijuit.

De vlasvezel is een van de schaarse uitzonderingen, die tot nu toe nauwelijks deel heeft gehad aan deze opwaardering van de textielgrondstoffen. Toch lijken ook voor vlas alle voorwaarden voorhanden om een prijsherstel te verantwoorden (zie kaderstuk bij dit artikel). De houding van de vezelproducent kan hierbij een bepalende rol spelen.

De wet van vraag en aanbod

De plotse prijsstijging is een gevolg van de eeuwenoude wet van vraag en aanbod, die zich in het geval van textiel en kleding afspeelt op mondiaal vlak. **De oorzaak is de combinatie van een verminderd aanbod en een herstellende vraag.** Veel vezelproducenten hadden hun productiecapaciteit al jaren terug - en vooral tijdens het crisisjaar 2009 - verminderd. Anderzijds zien wij aan de kant van het verbruik, dat de kledingproductie in sommige zones - Azië en de grote groeielanden in het algemeen - snel herneemt. Door hun productie op te drijven, willen de kledingfabrikanten een antwoord bieden op het stijgende verbruik op de lokale markten enerzijds, en de groeiende export anderzijds.

Sommige waarnemers relativieren de recente prijshausse, door te wijzen op de enorme daling van de grondstoffenprijzen die eraan voorafging. De wereldwijde economische crisis maakte inderdaad dat eind 2008 vooral de synthetische ve-

EUROPEAN LINEN OF QUALITY

ALGEMEEN BELGISCH

VLASVERBOND vzw

OUDE-VESTINGSSTRAAT 15

B500 KORTRIJK

P.R. 000-0120391-14

TEL 056/23 06 10

FAX 056/22 79 30

E-mail: info@vlasverband.be

www.vlasverband.be

**DRIEWEKELIJKS INFORMATIEBLAD
VOOR DE VLASSECTOR**

zels een scherpe prijsval kenden van gemiddeld 40%. In de jaren daarvoor, meer bepaald tussen 2004 en midden 2008, waren als gevolg van de stijgende olieprijsen en het continu toenemende verbruik in China, de prijzen echter met ongeveer 70% gestegen. Ondertussen zijn alle synthetische vezels opnieuw de helft duurder geworden, en worden in sommige gevallen opnieuw de pieken van de zomer 2008 geëvenaard.

Speculatie

De markt van textielgrondstoffen is een snel groeiende wereldmarkt (6 à 7%), die getrokken wordt door opkomende markten als China, India en Brazilië. In die omstandigheden geeft een sterke toename van de vraag onvermijdelijk aanleiding tot **inflatieverschijnselen**. Daarbij komt dat voor deze grondstoffen ook een deel **speculatie** meespeelt. Het is immers niet denkbeeldig dat sommige gebruikers van deze vezels - en de Aziaten in het bijzonder - uit vrees voor verdere prijsstijgingen, hun aankopen vervroegen, wat op zijn beurt

voor nóg meer spanning zorgt op de grondstoffenmarkt. Ook '**virtuele**' **speculatie**, die niets te maken heeft met de wetten van de markt, valt niet uit te sluiten, zeker niet in tijden van lage interestvoeten.

Synthetische vezels

> Acryl

Binnen de sector van de synthetische vezels - die in 2008 64% vertegenwoordigden van de vezelproductie in de wereld - **is de situatie erg verschillend. Het meest getroffen blijkt de acrylvezel**, waarvan het marktaandeel binnen het segment 'synthetica' de laatste tien jaar is teruggeslagen van 11 tot 5%. Voor het afgelopen jaar is er sprake van **een prijsstijging van ca. 80%**, een gevolg van de toegenomen vraag en het beperkte aanbod aan acrylonitril, een petroleumderivaat dat als grondstof wordt gebruikt voor de vezelproductie.

Als wij weten dat voor de producenten van acrylvezels de grondstoffenprijs tot 70% van hun kostprijs vertegenwoor-

digd, dan spreekt het voor zich dat de sterke prijsstijgingen niet volledig kunnen worden doorgerekend in de verkoopprijzen. Acryl verliest dan ook nog marktaandeel, maar dat blijft toch beperkt omdat ook de andere vezelsoorten een flink stuk duurder zijn geworden.

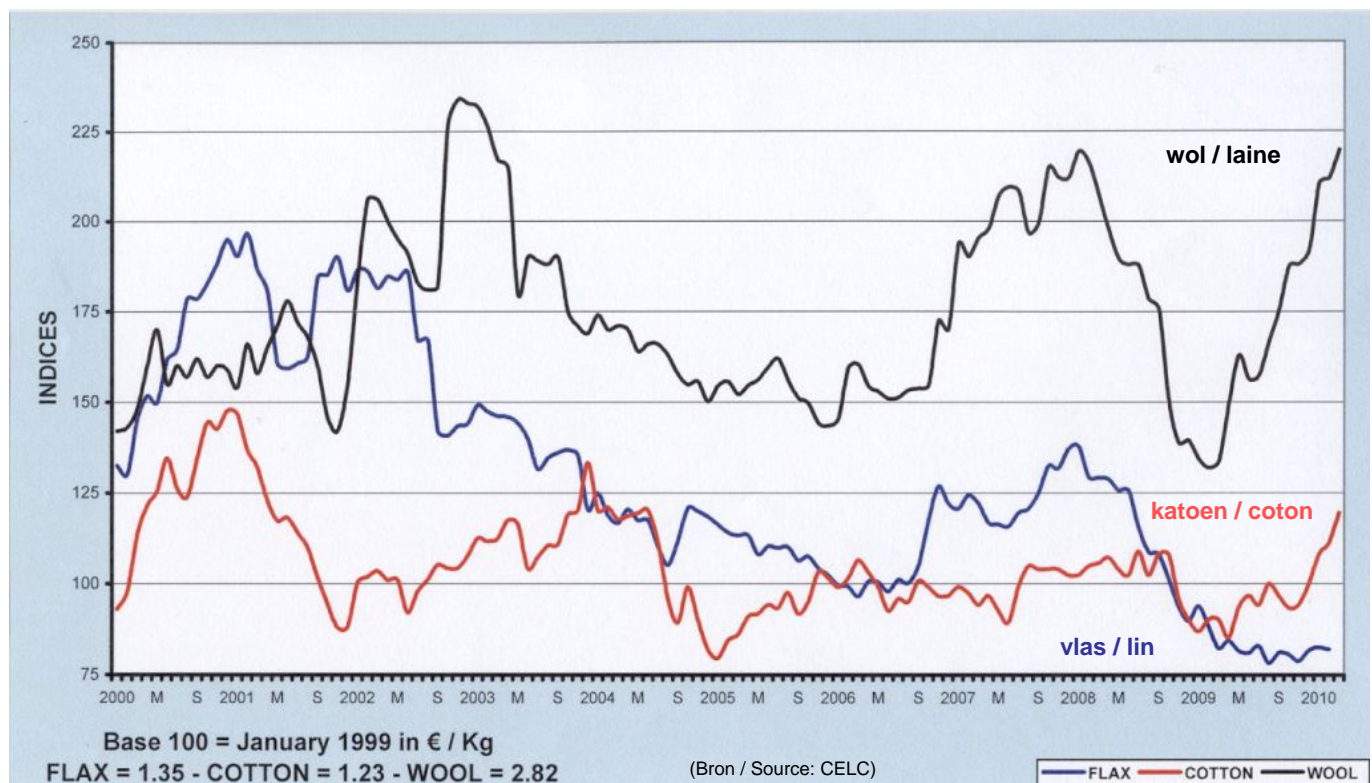
> Polyamide

Ook polyamidevezels en -garens kennen een sterke prijsstijging. Het aantal producenten is vrij beperkt, en de productie heeft Europa grotendeels verlaten. Net als voor acrylvezels, blijkt ook hier het schaarser worden van bepaalde petroleumderivaten - vooral adipinezuur voor de productie van polyamide 6-6 - een bepalende factor.

Daartegenover staat dat de vraag naar de bewuste polymeren, vooral vanuit de automobiellindustrie en de Aziatische textielindustrie, sterk is toegenomen. Door hun gewicht op wereldvlak zullen de Aziatische gebruikers eerst worden bevoorrad. Vergeleken daarmee is de vraag vanuit Europa, waar vrijwel alle spinnerijen hun deuren sloten, immers

Prijsevolutie vlas - katoen - wol Indices comparatives de prix lin - coton - laine

(maart / mars 2010)

onbeduidend. **Zodra een herstel van het verbruik zich begint af te tekenen, reageert China onmiddellijk door de aankoop van gigantische hoeveelheden vezels, waardoor de markt volledig verstoord raakt.**

Niettegenstaande de bevoorradingsproblemen en de daaruit voortvloeiende langere leveringstermijnen, valt er ook hier geen noemenswaardige overstap te noteren van polyamide op de concurrerende polyestervezel. Die transfer heeft trouwens al de afgelopen 15 jaar plaatsgevonden, met het gevolg dat polyamide zijn aandeel in het segment synthetische vezels zag teruglopen van 17 naar 10%, terwijl dat van polyester klom van 72 naar 85%.

> Polyester

Polyester is weliswaar ook duurder geworden - als gevolg van de prijsstijgingen voor de basisgrondstoffen Pta en Meg - **maar is nog altijd veel goedkoper dan polyamide, en het ziet er niet naar uit dat de polyesterprijzen dezelfde hausse zullen kennen.** Door de overcapaciteit in China hebben de producenten van polyestervezels immers minder marge om hun prijzen te verhogen. Er is wel een duidelijke verlenging van de leveringstermijnen merkbaar.

Natuurlijke vezels

Zullen de schaarste van sommige chemische vezels en hun prijsstijgingen in het voordeel spelen van de natuurlijke vezels, wiens marktaandeel (36% in 2008) regelmatig is teruggelopen? Volgens waarnemers zal dat niet noodzakelijk het geval zijn, want ook de katoen- en wolprijzen zitten de laatste tijd duidelijk in de lift. De oorzaken zijn dezelfde als bij de synthetische vezels, nl. een verminderde productie enerzijds, en een hernemende vraag anderzijds.

> Katoen

Katoen is de laatste zes maanden 20 à 25% duurder geworden, en vergeleken met januari 2009 bedraagt de hausse zelfs 44%. Door de recente verzwakking van de euro tegenover de dollar laat de prijsstijging voor ruw

Ook vlasprijs moet stijgen

Een matig herstel - ingegeven vooral door de versteviging van de dollarkoers - **niet te na gesproken, heeft vlas de trein van de prijsstijgingen tot nu toe gemist.** Wat iedereen weet, wordt door de grafiek onderaan blz. 2 overduidelijk geïllustreerd.

Of profiteert de vlasvezel - nauwelijks 0,5% van het wereldverbruik van textielvezels - **op een andere manier van de prijshausse bij de textielgrondstoffen? In omzetvolume is er alleszins niet direct reden tot klagen,** maar het is onmogelijk te achterhalen of de lage prijzen daar voor iets tussenzitten, en van aard zijn om sommige verbruikers weg te snoepen van andere vezeltypes.

In een recente conjunctuurnota komt ook de overkoepelende Franse organisatie C.I.P.A.LIN tot de conclusie, dat de markt van de lange vezel momenteel voldoende actief is voor het opnemen van de lopende productie. En die laatste is, als gevolg van de uitzonderlijke rendementen van vorig jaar, nochtans niet van de minste. **Als het zo doorgaat, zullen de verkopen door de drie klassieke productielanden voor de campagne 2009/2010 de kaap van 100.000 ton overschrijden** (tegenover 77.000 ton vorig jaar).

Meer weerstand a.u.b.

Dit voorjaar is er ook voor de vlasvezel een voorzichtig prijsherstel op gang gekomen. Het feit dat sinds begin dit jaar de dollar met ca. 12% is gestegen t.o.v. de euro vormt voor de Chinese afnemers blijkbaar geen probleem om de prijzen in dollar op hun vroegere peil te houden.

Als wij de marktsituatie op korte en middellange termijn nader analyseren, onderscheiden wij verschillende factoren die een verdere opwaardering van de vlasvezel haast onvermijdelijk maken.

1. Het voorraadniveau moet sterk gerelativeerd worden, vermits de opslagplaatsen ook veel onverkoopbare partijen bevatten. Zo blijken de Franse voorraden van 66.460 ton (einde maart 2010) voor 35% uit vlas van de oogst 2007 te bestaan.
2. De uitzaaivermindering die de laatste jaren op wereldniveau plaatsvond, heeft zich dit jaar doorgezet. Voor onze drie klassieke productielanden in West-Europa samen wijzen de eerste ramingen op een areaal van ca. 66.500 ha (- 5%).
3. Als gevolg van de weersomstandigheden van de jongste weken, kan deze oogst onmogelijk het potentieel halen van de groeite 2009.
4. Over de prijshausse bij de andere textielgrondstoffen leest u alles in het hoofdartikel van deze week.

Al deze elementen moeten er de vezelproducent toe aanzetten meer weerstand te bieden bij de commercialisering van zijn product, temeer daar de massale verkopen van de laatste weken de meest acute financiële noden enigszins hebben gelenigd.

katoen zich dubbel voelen. Katoen kost vandaag meer dan 1,40 euro/kg, tegen 85 eurocent een jaar terug. Terwijl volgens sommige handelaars de recente evolutie slechts een tijdelijk verschijnsel is, louter toe te schrijven aan speculatie, moet volgens anderen de hoofdoorzaak wel degelijk worden gezocht in het verstoorde evenwicht tussen vraag en aanbod.

Het Internationaal Raadgevend Comité voor Katoen (CCIC) verwacht een **gevoelige toename van het wereldkatoenverbruik**, van 23,2 miljoen ton tijdens het seizoen 2008-2009 tot 27 miljoen ton in 2009-2010. Vooral de vraag vanuit China ligt daarbij aan de basis.

Tegenover die verhoogde vraagvoorzichten staat een sterk verminderde productie, gedeeltelijk veroorzaakt door tegenvallende weersomstandigheden, maar ook door de gevolgen van de crisis, die katoenboeren er heeft toe aangezet om voor een deel van hun areaal over te schakelen op andere, meer rendabele teelten. Alle belangrijke productieregio's - China, VS, Brazilië, West-Afrika - worden met dit fenomeen geconfronteerd. De productie voor het seizoen 2009-2010 wordt dan ook maar geraamd op 22,3 miljoen ton, tegen 23 miljoen in 2008-2009 en 26,7 miljoen in 2006-2007. Verwacht wordt dat de wereldvoorraden in augustus nog slechts 10,4 miljoen ton zullen bedragen, tegen 12,3 miljoen op hetzelfde tijdstip van 2009. Voor het ogenblik beginnen er voornamelijk bevoorradingsproblemen te komen in de fijnere vezeltypes.

30 miljoen ton

Sommige waarnemers voorspellen dat tijdens het seizoen 2010-2011 de productie opnieuw zal toenemen, waardoor de huidige vrees voor schaarste ongegrond zal blijken. De hoge katoenprijzen, in combinatie met de recente prijsdalingen voor concurrerende teelten zoals granen, zullen de katoenboeren immers aanzetten tot verhoogde aanplantingen.

Op langere termijn wordt ook gerekend op een gevoelige stijging van de vraag. Het Economisch Katoeninstituut in Washington acht het zelfs mogelijk dat over enkele jaren het wereldver-

bruik het nooit geziene kwantum van 30 miljoen ton zou halen. Die prognose is vooral gebaseerd op de stijging van de levensstandaard in veel ontwikkelingslanden, waardoor meer geld zal worden uitgegeven aan kleding. Meestal zijn het kledingartikelen in katoen, die als eerste daarvan profiteren.

Subsidies

Overigens zouden de prijzen voor ruw katoen normaal nog iets hoger moeten liggen. Mocht de Amerikaanse overheid de riante subsidiëring van de eigen katoenboeren afbouwen tot het niveau dat aanvaard wordt door de Wereldhandelsorganisatie, dan zou de wereldprijs 3,5% hoger liggen. Mocht de subsidie dalen tot het niveau dat de Afrikaanse producenten eisen, dan zou de prijs zelfs 6% hoger liggen. Tezelfdertijd zou er een verschuiving plaatsvinden van de katoenproductie van de VS naar Afrika en andere derdewereldlanden.

> Wol

Ook wol (slechts 2% van de vezelproductie in de wereld, tegen 34% voor katoen) **heeft te maken met een vermindering van het aanbod.** Aan de basis daarvan ligt een inkrimping van het schapenbestand in Australië, de belangrijkste producent van wol in de wereld. De daling van het aantal schapen begon in 2007, en trok zich de jaren nadien verder door. Door de verminderde vraag naar kleding besloten veel schapenboeren om een deel van hun schapen te slachten en het vlees te verkopen. Ook de droogte had een nefaste invloed op het aanbod. **Daartegenover stond de herneming van de Chinese vraag**, met een sterke stijging van de wolprijzen tot gevolg.

Sinds begin dit jaar is wol ca. 20% duurder geworden, en in vergelijking met januari 2009 bedraagt de stijging zelfs 65%. Wol staat daarmee terug op zijn peil van vóór de financieel-economische crisis, en is slechts een boogscheut verwijderd van zijn topnotering in januari 2008.

China koopt 70% van de Australische wol en is bezig de markt droog te leggen. Vooral voor angora dreigt in het tweede halfjaar 2010 een tekort te ontstaan. Om haar bevoorradingskansen

niet nóg meer in het gedrang te brengen, durft de Europese verwerkende industrie met haar leveranciers niet te veel te discussiëren over kwaliteit en prijs.

> Zijde

De zijdemarkt staat sinds kort eveneens onder spanning, wat zich vertaalt in een prijsverhoging met 10 à 20% en een dreigend tekort voor sommige types. Het aanbod is immers fel teruggelopen. Door de tegenvallende verkoop in 2009, hebben de Aziatische kwekers van zijdewormen hun capaciteit afgebouwd. Die kweek ondervindt bovendien de schadelijke gevolgen van de milieuvervuiling. Daartegenover staat dat de vraag - vooral vanuit China - is toegenomen. De interne Chinese markt groeit en wordt eerst bevoorrad, waardoor de Europese afnemers almaar meer problemen krijgen met hun bevoorradingsproblemen.

<< >>

Algemeen genomen, zal in 2010 het aanbod aan grondstoffen kleiner zijn dan de vraag, met stijgende prijzen tot gevolg. Wanneer er een kentering komt, weet niemand, maar als die er komt zal dat waarschijnlijk niet vóór volgend jaar zijn. Voorwaarden om tot een ommekeer te komen, zijn in het geval van natuurlijke vezels, het binnenhalen van een ruimere katoenoogst en een toename van het aantal schapen; in het geval van synthetische vezels zou een vermindering van de vraag uit de kunststoffen- en de automobiellindustrie de prijshausse kunnen stoppen.

De wevers en breigoedfabrikanten hebben naar verluidt ingezien dat hun garenleveranciers niet anders konden dan hun prijzen verhogen, en hebben die boodschap ook doorgegeven aan hun eigen afnemers, zijnde de confectioneurs. Het komt er nu op aan om ook de distributeurs te overtuigen van de noodzaak om hun aankooprijzen aan te passen. **Als de grondstoffprijzen blijven stijgen** - het aandeel van de grondstof in de kostprijs van

een kledingstuk bedraagt gemiddeld ca. 20% - **zullen uiteindelijk ook de afgewerkte textiel- en kledingproducten duurder moeten worden**, en dat niet alleen in Europa, maar ook in de rest van de wereld. De grondstoffenhausse is immers ook een mondiaal verschijnsel. Het herstel van de dollar speelt wel

enigszins in het voordeel van de Europese producenten.

Sommige waarnemers geloven echter niet dat het zo ver komt, en dat kledij echt duurder zal worden. De kledingmarkt is immers een bijzonder concurrentiële markt, waar het element 'prijs' van doorslaggevend belang is.

De marges bij de verwerkende industrie zullen hierdoor nóg meer onder druk komen te staan.

(Bronnen: Journal du Textile, 27.04.2010 en 02.03.2010; Fedustria News, 19.04.2010; Tex-press, 27.03.2010; De Tijd, 16.04.2010).

Explosion de prix des matières premières textiles

Laine et coton atteignent niveaux historiques - Lin marque le pas

Une offre réduite à cause de la crise, un redressement de la demande dans les grands pays émergents, et quelque spéculation. Voilà les éléments qui sont à la base de la flambée spectaculaire des prix des matières premières textiles, naturelles aussi bien que chimiques. Cette hausse, qui sur une base annuelle atteint jusqu'à 65% (laine), préoccupe fortement les industriels de l'amont de la filière. Les filateurs et tisseurs, déjà fragilisés par la crise, ne sont pas certains de pouvoir répercuter le renchérissement de leurs achats dans leurs propres prix. En outre, parfois la pénurie menace. Pour certaines catégories de fibres, des difficultés d'approvisionnement se manifestent aujourd'hui déjà, souvent à cause de la politique menée par la Chine.

La fibre de lin est une des rares exceptions qui, jusqu'à ce jour, n'ont à peine pu profiter de la revalorisation des matières premières textiles. Et pourtant, **pour le lin aussi, toutes les conditions semblent remplies pour justifier un redressement des cours.** A ce point, l'attitude du producteur de filasses pourra jouer un rôle déterminant.

Le prix du lin doit augmenter aussi

Abstraction faite d'un redressement modeste - inspiré principalement par le renforcement du dollar - **le lin a, jusqu'à ce jour, manqué le train des hausses de prix des matières premières.** Le graphique à la page 2 confirme ce que nous savons tous.

Ou est-ce que le lin - qui représente à peine 0,5% de la consommation mondiale de fibres textiles - **profite d'une autre façon de la hausse de prix des autres matières?** En effet, en volume, nous n'avons pas de raison à nous plaindre, mais il est impossible de découvrir si nous devons ce courant d'affaires soutenu aux prix trop bas ou, autrement dit, si ces derniers sont de nature à inciter certains utilisateurs à quitter d'autres catégories de fibres en faveur du lin.

La demande actuelle de lin teillé apparaît en tout cas suffisamment dynami-

que pour absorber la production courante. C'est une des conclusions aussi du C.I.P.A.LIN dans sa note de conjoncture du 10 mai 2010. Le niveau élevé de la production, dû aux rendements exceptionnels de l'année précédente, n'y apparaît pas une entrave. **Si l'évolution des derniers mois se confirme, tout laisse même augurer que les ventes cumulées du teillage ouest-européen pour la campagne 2009/2010 dépasseront les 100.000 tonnes** (contre 77.000 tonnes au titre de la saison 2008/2009).

Plus de résistance s.v.p.

Pendant ce printemps, un redressement timide s'est amorcé aussi pour la fibre de lin. Le dollar s'étant apprécié d'env. 12% par rapport à l'euro depuis le début de l'année, le maintien des prix de vente en monnaie américaine pour les matières livrées en Chine ne constitue pas une gêne pour les acheteurs chinois.

Si nous analysons la situation du

marché à court et à moyen terme, plusieurs éléments nous font croire qu'une revalorisation poursuivie de la fibre de lin apparaît quasi inévitable.

1. Il convient de relativiser le poids des stocks au 31 mars 2010, dont une grande partie peut être considérée comme non disponible à la vente. Les stocks détenus par le teillage français par exemple, qui totalisent 66.460 tonnes, sont constitués pour 35% de matières provenant de la récolte 2007.

2. La baisse chronique des ensemencements, constatée depuis plusieurs années au niveau mondial, s'est poursuivie en 2010. S'agissant de nos trois pays traditionnels en Europe de l'Ouest, les premières estimations font état d'une surface totale de 66.500 hectares (-5%).

3. Suite aux conditions climatiques qui ont suivi les semis, la physionomie de la récolte 2010 n'est en rien comparable à celle de la récolte 2009 dont la productivité est exceptionnelle.

4. Enfin, il y a la flambée des prix de l'ensemble des autres matières premières textiles, citée plus haut.

Or, tous ces éléments doivent être de nature à inciter les entreprises de teillage à se positionner fermement sur les prix de vente d'autant plus que beaucoup d'entre elles ont pu, ces dernières semaines, conforter leur trésorerie par des volumes de ventes significatifs.

(Source: Note de conjoncture, Cipalin, 10.05.2010).

De vlasmarkt

Stand gewas soms zorgwekkend

Al kan er de komende weken nog veel veranderen - juni is immers de vlasmaand - toch mogen wij nu al stellen dat de vlasoogst dit jaar niet het potentieel zal halen van de groeite 2009. Als gevolg van het droge en koude voorjaar kent het gewas vandaag, rekening houdend met het tijdstip van uitzaaï, een relatief korte stand. De onderlinge verschillen tussen de percelen zijn ook beduidend groter dan vorig jaar.

Na de droge aprilmaand is de voorbije weken in de meeste streken een wisselende hoeveelheid neerslag gevallen. Toch blijven de temperaturen, vooral 's nachts, nog te laag om van echt groeizaam weer te kunnen spreken. Vooral in sommige vroege vlasstreken in Frankrijk begint de droogte stilaan zorgwekkend te worden, en dan voornamelijk voor de later (midden april) gezaaide vlaschaards, waarin vaak een aanzienlijk percentage tweede opkomst te noteren viel. Op sommige plaatsen beginnen zich ook structuurfouten af te

tekenen.

De heterogeniteit van de percelen, de relatief lage temperaturen en de graad van ontwikkeling van de onkruiden maken de onkruidbestrijding dit jaar niet evident. Bovendien valt, mede door de groeiachterstand van het gewas, nog altijd te vrezen voor aantasting door aardvlooien en thrips.

Kortom, de vlasplant heeft dringend nood aan groeizamer weer, maar zelfs als dat er komt, zal het uitzonderlijke resultaat van vorig jaar niet worden geëvenaard.

Tot slot vermelden wij nog dat volgens de eerste ramingen in ons land en de beide buurlanden samen dit jaar ca. 66.500 ha werden ingezaaid, wat ruim 5% minder is dan vorig jaar. De uitzaaivermindering zette zich m.a.w. door.

Gezwingeld vlas

De situatie op het veld enerzijds, en de verdere verzwakking van de euro t.o.v. de dollar anderzijds, zorgen voor spanning op de langevezelmarkt. Handelaars

met uitstaande orders, die zich niet of onvoldoende hadden ingedekt, zijn nadrukkelijk aanwezig. Pogingen om oude contracten te herzien, in functie van de gewijzigde koersverhouding, hebben doorgaans geen succes. Ook de vezelproducent is zich immers bewust van de situatie, en lijkt vastberaden om de meerprijs als gevolg van de gestegen dollar niet af te staan.

Zoals ook aangegeven in het hoofdartikel in dit nummer, is op grond van verschillende factoren een prijsherstel voor de lange vezel niet meer dan normaal te noemen:

- de vermindering van het aanbod, als gevolg van de mindere uitzaaï én de mindere vooruitzichten voor deze oogst;

- het feit dat de voorraden ook veel niet of moeilijk verkoopbare loten bevatten, en m.a.w. niet zo omvangrijk zijn als algemeen wordt aangenomen;

- de prijshausse bij de andere textielgrondstoffen.

Aan de vezelproducent om daar zijn

Het Algemeen Belgisch Vlasverbond vzw nodigt alle leden uit tot de

STATUTAIRE ALGEMENE VERGADERING

op WOENSDAG 2 JUNI 2010 om 19 uur

in Syntra West (nieuwbouw - lokaal F 16)
Doorniksesteenweg 220 te Kortrijk

De vergadering wordt geopend met een toespraak door de heer Piet VANTHEMSCHE, voorzitter van de Boerenbond.

De agenda voor het daaropvolgende administratieve gedeelte ziet eruit als volgt:

1. Inleiding door voorzitter Erik DECALUWE
2. Goedkeuring inkomsten en uitgaven 2009
3. Ontheffing van de leden van de raad van bestuur
4. Goedkeuring retributies oogst 2010
5. Goedkeuring begroting ABV 2010
6. Ondertekening documenten 'Verklaring' en 'Lidmaatschap'
7. Aanduiding bestuurders ABV
8. Toelichting bij de actualiteit in de vlassector
9. Rondvraag

conclusies uit te trekken voor het bepalen van zijn verkoopbeleid.

Klodden

Om dezelfde redenen als hiervoor aangegeven, staat ook de kloddenmarkt duidelijk onder spanning. Het aanbod aan korte vezel is sowieso al niet groot,

en het ziet er bovendien niet naar uit dat wij dit jaar afstevenen op een klodden-groeite. Vandaar een verhoogde interesse van de handel, kloddenbewerkers en verwerkende industrie enerzijds, en een weinig verkooplustige houding van de vlasser anderzijds.

De vraag vanuit verschillende sectoren (papier, cotonisé, spinnerij) bestaat,

maar als gevolg van de verhoogde vraagprijzen wordt vooral afgewacht. De evolutie van de dollarkoers maakt een prijsverhoging alleszins aannemelijk, en de loten die in deze overgangsfase verhandeld worden, halen doorgaans ook effectief een meerprijs.

Le marché du lin

Etat de la récolte parfois préoccupant

Bien que beaucoup puisse changer encore dans les semaines à venir - c'est le mois de juin qui fait le lin - nous pouvons déjà affirmer avec certitude que cette récolte n'atteindra pas le potentiel de celle de 2009. Suite au printemps sec et froid, à ce jour, le lin est resté relativement court, compte tenu de la date de semis. Les divergences entre les parcelles apparaissent également nettement plus importantes que l'an dernier.

Après la sécheresse du mois d'avril, dans la plupart des régions linières, il a été enregistré un volume de pluie variable au cours de ces dernières semaines. Mais les températures restent - surtout la nuit - trop basses, afin que l'on puisse parler d'un temps vraiment fertilisant. Il s'y ajoute que dans certaines régions de production, le manque d'eau devient préoccupant. C'est le cas e.a. dans un nombre de zones précoces en France, et particulièrement pour des linières semées plus tard (vers la mi-avril), dans lesquelles on a souvent noté un pourcentage assez important de lins de la deuxième levée. Dans certaines parcelles, des défauts de structure de sol commencent à se manifester.

L'hétérogénéité des parcelles, les températures trop basses et le degré de développement des mauvaises herbes ne sont pas de nature non plus à faciliter le désherbage. Par ailleurs, vu le retard de croissance des lins, le risque d'une attaque d'altises et de thrips subsiste toujours.

Bref, le lin a d'urgence besoin d'un temps plus fertilisant, mais même avec un changement en mieux des conditions climatiques cette récolte n'égalera pas le résultat exceptionnel de 2009.

Rappelons, enfin, que d'après les premières estimations, les ensemencements communautaires (France, Belgique, Pays-Bas) de lin à fibres totalisent cette année quelque 66.500 ha, soit une diminution de plus de 5% par rapport à l'année précédente. La baisse des hectares s'est donc confirmée.

Lins teillés

La situation sur le champ d'une part, et l'affaiblissement poursuivi de l'euro par rapport au dollar d'autre part, sont à l'origine d'une certaine tension sur le marché des longs brins. Les négociants ayant souscrit des contrats, mais sans avoir pris soin de se couvrir (suffisamment), font preuve d'une présence accrue. Des tentatives de revoir des contrats, en fonction de la nouvelle donne monétaire, ne sont en général pas couronnées de succès. Le producteur de filasses est conscient de la situation, et semble déterminé à ne pas céder le supplément de prix issu de la hausse du billet vert.

Comme indiqué déjà à un autre endroit dans cette édition, il y a plusieurs éléments qui justifient pleinement une revalorisation des lins teillés:

- la diminution de l'offre, entraînée par la baisse des ensemencements et les moindres perspectives de la récolte 2010;
- le fait que les stocks comprennent

aussi pas mal de lots qui ne sont pas ou difficilement vendables, et, par conséquent, sont moins vastes que généralement admis;

- la flambée des cours des autres matières premières textiles.

Il appartient au teilleur d'en tirer les conclusions pour déterminer sa politique de vente.

Etoupes

Pour les mêmes raisons que citées plus haut, il y a une tension aussi sur le marché des étoupes. L'apport en fibres courtes provenant des récoltes antérieures est limité, et tout laisse augurer que les lins de 2010 ne seront pas abondants en étoupes non plus. D'où un intérêt accru de la part du négoce, des re-travailleurs d'étoupes et de l'industrie en aval d'une part, et une attitude plus réservée de la part des producteurs de filasses d'autre part.

La demande des différents secteurs d'utilisation (papeterie, cotonisé, filature) existe, mais pour l'instant, les prix demandés plus élevés incitent encore souvent à l'attente. Une hausse de prix est en tout cas rendue plausible par l'évolution du cours du dollar, et nous constatons qu'aux lots commercialisés pendant cette phase de transition il est effectivement accordé un supplément de prix.

Om niet te vergeten ...

**Geluk hebben
is iets anders dan 'gelukkig zijn'.**

Salomon Baer - Oberdorf

Multifunctionele vlasvezel volop in de kijker

Midden april vonden twee manifestaties plaats, die met stip genoteerd stonden op het actieprogramma 2010 van de CELC, omwille van hun belang voor de promotie van de Europese vlasvezel in twee heel uiteenlopende sectoren. Beide acties waren een perfecte weergave van de promotiestrategie van de CELC, die georiënteerd is op twee afzetmarkten: textiel en niet-textiel. Net als in 2009, ligt de klemtoon op innovatie en duurzame ontwikkeling.

In Milaan, hoofdstad van het design, werd ter gelegenheid van het internationale meubelsalon voor het tweede opeenvolgende jaar **LUCE DAL LINO** georganiseerd. Deze editie werd echter nóg ruimer opgevat dan in 2009. In de prestigieuze winkelstraat Via Montenapoleone werden 200 reusachtige lantaarns (1,50 m diameter en 1,30 m hoogte) opgehangen, bekleed met stoffen en breigoed in vlas. 50 van deze lichtbakken werden speciaal ontworpen door grote namen uit de mode- en de designwereld.

Bedoeling van *Luce dal Lino* was onder meer de aandacht te vestigen op de unieke knowhow van onze West-

Europese spinners en wevers, die de weg opent voor een brede waaier innovatieve mogelijkheden.

De tweede manifestatie, die gelijktijdig plaatsvond in Parijs, was van een totaal andere aard. De **JEC COMPOSITES SHOW** was - de naam zegt het al - volledig gewijd aan composietmaterialen. Voor de gelegenheid werd op een muur van de *Linen Matrix*, die ook al dienst deed op de jongste *Maison & Objet* (Vlasberichten dd. 26.02.2010), een overzicht gegeven van de verschillende mogelijkheden voor gebruik van de vlasvezel in technische toepassingen.

Wie ook de vorige edities van de JEC-beurs bezocht, stelde vast dat de interesse voor vlas de laatste jaren enorm is toegenomen. Ook de mensen van de 'Pôle technique' van de CELC zagen dat tot nu toe ongekende bedrijven blijkbaar de weg naar de vlasvezel hebben gevonden, en dit voor vaak verrassende toepassingen.

Foto/Photo: CELC Masters of Linen

Beide manifestaties zijn een succes gebleken, zowel qua bezoekersaantallen als qua aandacht in de media.

Het volgende groots opgezette gebeuren, waar de Europese vlasvezel volop in de kijker zal staan, is **LINATTENDU**, tijdens de week van de haute couture (3 tot 9 juli 2010), aan het Palais Royal in Parijs.

Uurloon vlasarbeid(st)er stijgt

Het indexcijfer van de consumptieprijzen voor de maand april bedraagt 113,33 punt, wat een stijging inhoudt met 0,39 punt tegenover de maand voordien. Vooral de hogere prijzen voor motorbrandstoffen en huisbrandolie deden het indexcijfer stijgen. De inflatie versnelde verder tot 1,80%, tegen 1,66% in maart.

De gezondheidsindex, die gebruikt wordt voor de aanpassing van lonen en huurprijzen, steeg met 0,23 punt tot

112,34 punten. Het rekenkundig gemiddelde van de laatste vier maanden bedraagt daardoor 111,93 punten.

Dat laatste betekent dat een nieuwe stabilisatieschijf is bereikt, waardoor **met ingang van maandag 3 mei 2010 alle effectieve en baremieke lonen in de sector Vlasbereiding moeten worden verhoogd. Het basisuurloon (loongroep 1) in enkele ploeg stijgt daardoor met 0,0372 euro tot 11,1269 euro.** De nieuwe stabilisatieschijf ligt

tussen 111,90 en 112,24 punten.

De indexering op 3 mei is een 'gewone' indexering op basis van de index van de maand april. De indexering die begin april had moeten plaatsvinden (op basis van de index van maart) wordt uitgesteld tot 6 december 2010, ter compensatie van het niet toepassen van de negatieve indexering tijdens het tweede semester 2009 (CAO 02.09.2009).

Werkgeversaandeel maaltijdcheques verhoogt

In toepassing van de collectieve arbeidsovereenkomst 2009/2010 voor de sector Vlasbereiding, wordt het

aandeel van de werkgever in de maaltijdcheques op 1 juni 2010 met 0,75 euro verhoogd. Vanaf die datum be-

draagt de tegemoetkoming van de werkgever minimum 4,28 euro per effectief gewerkte dag.

Controles bedrijfstoelag 2009

Ook in 2009 werden bij 5% van de landbouwers met een aanvraag voor bedrijfstoelag controles ter plaatse uitgevoerd door het Agentschap voor Landbouw en Visserij. Zowel verbintenissen als de perceelsgrootte werden gecontroleerd bij 1.375 bedrijven. Ongeveer 75% van de bedrijven bleek volledig in orde te zijn. Bij de andere bedrijven leidden vaststellingen tot kortingen bij de uitbetaling.

< Eén bedrijf op twintig

Volgens de Europese wetgeving moet het betaalorgaan minstens 5% van de steunaanvragen ter plaatse controleren. Voor Vlaanderen betekent dit in de praktijk dat 1.375 landbouwers door het Agentschap geselecteerd worden. Voor 75% hiervan gebeurt de selectie op basis van een risicoanalyse, de overige 25% gecontroleerde bedrijven worden volledig willekeurig geselecteerd. Hierbij is het vanzelfsprekend dat de grotere bedrijven, hoge bedragen en aanvragers die in het verleden al inbreuken hadden tegen de premievoorwaarden, een grotere kans maken om geselecteerd te worden.

De controle gebeurt volledig ter plaatse of gedeeltelijk met behulp van satellietbeelden. Voor het eerst werd de meerderheid van de gecontroleerde landbouwers (775 dossiers) eerst volledig met satellietbeelden gecontroleerd. Bij problemen of onduidelijkheden volgde dan wel nog een controlebezoek achteraf.

Ook nuttig om weten is dat iedere ingediende steunaanvraag een volledige administratieve controle krijgt. Kortingen op de verzamelaanvraag kunnen dus ook te wijten zijn aan onjuistheden in documenten of verkeerde intenties van percelen.

< Veel voorkomende vaststellingen

Hoewel sommige verbintenissen al vele jaren ongewijzigd bleven, zijn er toch ook dit jaar enkele inbreuken die opvallend vaak voorkomen. Aangezien het meestal zaken zijn die de landbouwer al

bij zijn aanvraag kan vermijden, is het nuttig de **belangrijkste inbreuken** hieronder even te overlopen.

<< Onterecht aangegeven percelen

Een opvallende trend de laatste jaren is de aangifte van percelen die om een of andere reden niet door de landbouwer mochten worden opgenomen in zijn steunaanvraag. In 2009 werden om die reden ongeveer 180 percelen afgekeurd.

In de eerste plaats moet een aangegeven perceel een echt landbouwperceel zijn. Bossen, sportterreinen, zandpistes, parken, tuinen, wegbermen en dergelijke horen niet thuis in de verzamelaanvraag. Zelfs als de landbouwer via een overeenkomst instaat voor het regelmatig onderhoud van dergelijke gronden, kan dit nog niet als landbouwgrond beschouwd worden.

Een tweede punt waar regelmatig vaststellingen over worden gedaan, is het onterecht landbouwgebruik van een perceel. Als een perceel (vaak een weide) in de praktijk enkel of hoofdzakelijk wordt gebruikt als opslagruimte, parkeerplaats of voor andere doeleinden, moet dit enkel informatief worden aangegeven in de verzamelaanvraag, en

kan het perceel niet worden geactiveerd met toeslagrechten.

Tenslotte komt het ook regelmatig voor dat landbouwers percelen intekenen zonder dat de werkelijke eigenaar of gebruiker op de hoogte is, of toelating geeft om het perceel te gebruiken. Wanneer een controleur dit ter plaatse vaststelt (eventueel na een bijkomend administratief onderzoek), wordt de oppervlakte volledig geschrapt uit de verzamelaanvraag en geeft dit vaak aanleiding tot belangrijke sancties op de uitbetaling.

<< Te smalle percelen

De Vlaamse wetgeving bepaalt al meerdere jaren een minimale breedte van landbouwpercelen om voor activering in aanmerking te komen. Sinds het wegvallen van de braakpercelen moet een geactiveerd perceel overal minstens 10 meter breed zijn of 5 meter indien er een agromilieumaatregel op het perceel rust. Stukken van percelen die smaller zijn dan deze minimumbreedte worden door de controleur aangeduid als niet-premiegerechtigd. Het gaat hier dan vaak om smalle stroken rondom of tussen gebouwen of verbindingstroken tussen twee percelen. In 2009 werden 88 percelen of gedeelten

Verlies deze data niet uit het oog!

MEI - JUNI						
M	D	W	D	V	Z	Z
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31	1	2	3	4	5	6

31 mei

- Opgave geproduceerde hoeveelheden en voorraden (voorraadboekhouding) periode 01.01.2010 - 30.04.2010 (laatste periode oogst 2008 + 2^e periode oogst 2009).

- Tot deze datum worden wijzigingen aan de verzamelaanvraag zonder meer aanvaard.

2 juni

Statutaire algemene vergadering ABV met vooraf toespraak door de heer Piet VANTHEMSCHE, voorzitter van de Boerenbond.

van percelen om die reden als niet premiegerechtigd beschouwd bij controle.

Om sancties te vermijden moet de landbouwer de te smalle stukken apart informatief aangeven ofwel samen intekenen met de stallen en bedrijfsgebouwen.

<< Overaangifte na opmeting

Wanneer een controleur ter plaatse merkt dat de intekening van een perceel op het fotoplan niet overeenkomt met de werkelijke situatie, zal hij overgaan tot een opmeting. Indien nodig, wordt de intekening van het perceel dan gecorrigeerd op basis van de opmeting. De nieuw ingetekende oppervlakte wordt dan onder meer verder gebruikt voor de berekening van de uitbetaalde bedrijfstoelage.

Het is daarom van belang de perceelsoppervlakte zo correct mogelijk aan te geven.

De meting gebeurt volgens de grenzen van het werkelijk bruikbare perceel. Bij omheind weiland zal steeds op de omheining worden gemeten. Brede hagen, bosjes, sloten, stallen en gebouwen worden afgetrokken van de perceelsoppervlakte, aangezien zij niet als nuttige oppervlakte landbouwgrond beschouwd kunnen worden.

Overaangifte is in absolute cijfers de meest voorkomende inbreuk: dit zijn percelen waarvoor de aangegeven oppervlakte groter was dan de werkelijk

VLASREIS
Vlasverbond Ingelmunster - Oostrozebeke
MAANDAG 21 JUNI 2010

Voormiddag
 Bezoek aan het proefveld van LIMAGRAIN in Noord-Brabant (Rilland / Bergen op Zoom), met verschillende nieuwe vlasrassen, onder de deskundige leiding van het bedrijf zelf, en mee georganiseerd door de firma BRAET uit Ooigem en de firma DIELEMAN uit Axel.

Namiddag
 Rondrit door de polders onder leiding van Piet Dieleman. Verschillende nieuwe rassen op verschillende percelen.

Inlichtingen en inschrijvingen vóór 15 juni 2010 bij Hubert CROMBEZ: tel. 051 30 17 47.

opgemeten oppervlakte in 2009.

Bij de berekening van de opgemeten oppervlakte wordt ook altijd rekening gehouden met een meetfout waardoor er altijd een zekere marge bestaat waarbinnen de aangegeven oppervlakte correct is.

De landbouwers kunnen vaak deze overaangifte vermijden door enerzijds de intekening van hun percelen met de nodige aandacht na te kijken en anderzijds ook niet méér oppervlakte aan te geven dan de netto bruikbare oppervlakte waarover zij werkelijk beschikken.

Landbouwers die hun verzamelaanvraag indienen via het e-loket, hebben de extra mogelijkheid om bij nieuwe of gewijzigde intekening van hun perceel meteen de nieuwe referentieoppervlakte te berekenen, waardoor een overaangifte eenvoudig vermeden kan worden.

Landbouwers die toch nog problemen hebben, worden aangeraden telefonisch contact op te nemen met hun buitendienst.

(Bron: persbericht ALV, 16.02.10)

'Vlasman' is beste documentaire

De film 'Vlasman' van Jan Lapeire, die eind vorig jaar te zien was in de Kortrijkse Budascoop, kreeg op het internationale festival van de documentairefilm Docville in Leuven de prijs voor **beste Belgische documentaire**. Deze

kroniek van het aangekondigde einde (zonevreemd verklaard) van een vlasbedrijf in Gullegem werd door de internationale jury omschreven als 'een visueel indrukwekkende film'.

De film haalde door deze prijs de natio-

nale pers en zal volgens producer Bram Crols (Associate Directors) met extra aandacht bekeken worden door buitenlandse festivals. Deze erkenning schept ook bijkomende mogelijkheden voor distributie in eigen land.

Geboorte

Wij vernemen de geboorte op 7 mei 2010 van **CLAIRE**, dochter van jonge vlassers **Dieter en Geneviève**

VANOVERTVELDT - DEBRUYNE uit Ardoorie (Vlasbedrijf Debruyne nv,

Ardoorie).

Claire is de kleindochter van onze vakgenoot en mevr. Etienne Debruyne - Perneel.

Aan de ouders, grootouders en familie bieden wij onze oprechte gelukwensen aan.